EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 6.7.2022
COM(2022) 326 final

KOMISJONI ARUANNE NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENDILE

nende volituste rakendamise kohta, mis on delegeeritud komisjonile määrusega (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele

KOMISJONI ARUANNE NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENDILE

nende volituste rakendamise kohta, mis on delegeeritud komisjonile määrusega (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele

1. Sissejuhatus

Käesoleva aruandega täidab komisjon kohustuse, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määruse (EL) nr 1169/2011 (milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele, edaspidi „toidualase teabe määrus“) artikli 51 lõikes 2[1]. Toidualase teabe määruses sätestatakse toidualast teavet, eelkõige toidu märgistamist reguleerivad üldpõhimõtted, nõuded ja vastutus. Toidualase teabe esitamisega püütakse tagada tarbijate tervise ja huvide kõrgetasemeline kaitse, luues sellise vahendi, mille alusel saaksid lõpptarbijad teha teadlikke valikuid ja tarbida toitu turvaliselt, ning pöörates erilist tähelepanu tervise- ja keskkonnaalastele, majanduslikele, sotsiaalsetele ning eetilistele kaalutlustele.

Toidualase teabe määruse artikli 51 lõikega 2 on komisjonile antud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte reguleerimisesemete kohta, millele on osutatud järgmistes sätetes.

- Artikli 9 lõige 3: komisjon võib kehtestada kriteeriumid, mille kohaselt võib üht või mitut kohustuslikku üksikasja väljendada sõnade või numbrite asemel piktogrammide või sümbolitega, et tagada tarbijale võimalus saada kasu muudest teabe esitamise viisidest. Seejuures tuleb tagada samal tasemel teave nagu sõnade ja numbrite abil esitatav teave ning võtta arvesse tõendeid selle kohta, et tarbijad saavad nendest ühesugusel viisil aru.
- Artikli 10 lõige 2: komisjon võib muuta III lisa, milles sätestatakse teatavate toiduliikide või -gruppide jaoks täiendavad kohustuslikud andmed, et tagada tarbija teavitamine nendest toitudest ning võtta arvesse tehnika ja teaduse arengut, tarbijate tervise kaitset või toidu ohutut tarbimist.
- Artikli 12 lõige 3: kui see on teatavate kohustuslike andmete puhul paremini kohandatud, võib komisjon kehtestada kriteeriumid, mille kohaselt võib teatavaid kohustuslikke andmeid esitada muul viisil kui nende esitamine pakendil või märgistusel. Sellistel juhtudel tuleb tagada tarbijatele samal tasemel teave, võttes arvesse tõendeid selle kohta, et tarbijad saavad neist andmeedastusviisidest aru ühte moodi ja kasutavad neid laialdaselt.
- Artikli 13 lõige 4: määruse eesmärkide saavutamiseks peab komisjon kehtestama eeskirjad kohustuslike andmete loetavuse kohta. Ilma et see piiraks artikli 16 lõike 1 ja artikli 16 lõike 2 kohaldamist, võib komisjon teatavate toiduliikide või -gruppide puhul laiendada täiendavate kohustuslike andmete suhtes nõuet, et toidu nimetus, toidu netokogus ja jookide puhul, mille etanoolisisaldus on üle 1,2 mahuprotsendi, tegelik etanoolisisaldus mahuprotsentides esitatakse samas vaateväljas.
- Artikli 19 lõige 2: võttes arvesse, kui oluline on tarbija jaoks teatavate toiduliikide või -gruppide puhul koostisosade loetelu asjakohasus, võib komisjon erandkorras täiendada nende toitude loetelu, mille puhul ei nõuta koostisosade loetelu esitamist, tingimusel et

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 1924/2006 ja (EÜ) nr 1925/2006 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 87/250/EMÜ, nõukogu direktiiv 90/496/EMÜ, komisjoni direktiiv 1999/10/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ, komisjoni direktiivid 2002/67/EÜ ja 2008/5/EÜ ning komisjoni määrus (EÜ) nr 608/2004 (ELT L 304, 22.11.2011, lk 18).

teabe esitamata jätmine ei vähenda lõpptarbija ja toitlustusettevõtete piisavat informeeritust.

- Artikli 21 lõige 2: komisjon peab läbi vaatama ja vajaduse korral ajakohastama allergiat või talumatust tekitavate ainete või toodete loetelu, mis on esitatud II lisas, et tagada tarbijate parem teavitamine ning võtta arvesse uusimaid teaduse edusamme ja tehnikaalaseid teadmisi.
- Artikli 23 lõige 2: et tagada tarbijate parem arusaamine märgistusel esitatud toidualasest teabest, võib komisjon teatavate konkreetsete toitude puhul kehtestada netokoguse väljendamiseks muu viisi kui vedelate toodete puhul mahuühikutes (liitrid, sentiliitrid, milliliitrid) ja muude toodete puhul massiühikutes (kilogrammid, grammid).
- Artikli 30 lõige 6: et võtta arvesse andmete asjakohasust, võib komisjon andmeid lisades või välja jättes muuta kohustusliku toitumisalase teabe sisu täiendavaid andmete loetelusid (artikli 30 lõige 2); toitumisalast teavet, mida võib sel juhul korrata (artikli 30 lõige 3); vabatahtliku toitumisalase teabe sisu, kui see esitatakse alkohoolsete jookide kohta, mille etanoolisisaldus on alla 1,2 mahuprotsendi (artikli 30 lõige 4); ning vabatahtliku toitumisalase teabe sisu, kui see esitatakse müügipakendisse pakendamata toitude kohta (artikli 30 lõige 5).
- Artikli 31 lõige 2: komisjon võib võtta vastu vitamiinide ja mineraaltoitainete ümberarvestuskoefitsiente, mille võib esitada toitumisalases teabes, et nende sisaldust toitudes täpsemalt arvutada.
- Artikli 36 lõige 4: kui toidukäitlejad esitavad vabatahtlikku toidualast teavet erineval alusel, mis võib tarbijat eksitada või segadusse ajada, võib komisjon võtta vastu eeskirjad lisaks juba artikli 36 lõikes 3 osutatud juhtudele ka muude vabatahtliku toidualase teabe esitamise juhtude kohta, et tagada tarbijate nõuetekohane teavitamine.
- Artikkel 46: ilma et see piiraks artikli 10 lõike 2 ja artikli 21 lõike 2 eespool mainitud kohaldamist, mis on seotud vastavalt III ja II lisa muudatustega, võib komisjon lisasid muuta, et võtta arvesse tehnika ja teaduse arengut, tarbijate tervist või teabevajadusi.

2. Õiguslik alus

Toidualase teabe määruse artikli 51 lõike 2 järgi anti komisjonile artikli 9 lõike 3, artikli 10 lõike 2, artikli 12 lõike 3, artikli 13 lõike 4, artikli 18 lõike 5, artikli 19 lõike 2, artikli 21 lõike 2, artikli 23 lõike 2, artikli 30 lõike 6, artikli 31 lõike 2, artikli 36 lõike 4 ja artikli 46 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte esialgu viieks aastaks alates 12. detsembrist 2011. Komisjon pidi esitama aruande toidualase teabe määrusega antud volituste rakendamise kohta hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt viie aasta pikkuste ajavahemike kaupa, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle kohta vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

Komisjon võttis 11. märtsil 2016 toidualase teabe määruse kohaselt delegeeritud volituste rakendamise kohta vastu esimese aruande[2]. Selles aruandes kirjeldati asjaomasel ajavahemikul ellu viidud tegevusi.

3. Delegeeritud volituste rakendamine

[2] Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule nende volituste rakendamise kohta, mis on delegeeritud komisjonile määrusega (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele. COM(2016) 138 final.

Ajavahemikul 11. märtsist 2016 kuni praeguseni ei ole komisjon tuvastanud vajadust toidualase teabe määrusega antud delegeeritud volitusi rakendada. Kuigi kõik delegeeritud volitused on endiselt asjakohased, tuleneb otsus neid mitte rakendada delegeeritud volitustega hõlmatud aspektide kohta asjaomasel ajavahemikul tehtud korrapärasest ja usaldusväärsest hindamisest, mis põhineb riiklikelt ametiasutustelt, tarbijatelt ja sidusrühmadelt saadud tagasisidel ning toidualase teabe määruse rakendamisel saadud kogemustel.

Eelkõige on toidualase teabe määruse artikli 13 lõigetes 1–3 sätestatud nõuded kohustuslike andmete esitamisele, et need oleksid hästi nähtavad, selgesti loetavad ja vajaduse korral kulumiskindlad. Eelkõige selleks, et tagada nende loetavus, on määruse artikli 13 lõigetes 2 ja 3 ning IV lisas sätestatud minimaalse tähemärgisuuruse nõuded, võttes arvesse materjali pinda. Toidualase teabe määruse artikli 2 lõike 2 punktis m määratletud loetavus hõlmab ka esitamise muid aspekte, nagu tähe- ja reavahe, kirja joonetugevus, värvi- ja kirjatüüp, tähelaiuse ja -kõrguse suhe ning kirja ja tausta vaheline kontrastsus. Sellega seoses antakse määruse eesmärkide saavutamiseks määruse artikli 13 lõikega 4 komisjonile õigus kehtestada täiendavad eeskirjad kohustuslike andmete loetavuse kohta. Toidualase teabe määruse artikli 13 lõigete 1–3 rakendamine ei ole seni andnud tõendeid selle kohta, et kehtivatest eeskirjadest ei piisa kohustuslike andmete selge loetavuse tagamiseks. Võttes arvesse üldist eesmärki saavutada tarbijakaitse ja paindlikkuse vahel õige tasakaal, mis võimaldaks toidukäitlejate sujuvat äritegevust, ei ole komisjon asjaomase ajavahemiku jooksul pidanud asjakohaseks rakendada volitust, mis on saadud selleks, et kehtestada kohustuslike andmete loetavusega seotud täiendavad eeskirjad.

Lisaks peab komisjon toidualase teabe määruse artikli 21 lõike 2 kohaselt süstemaatiliselt läbi vaatama allergiat või talumatust tekitavate ainete või toodete loetelu, mis on esitatud II lisas. Selle pideva hindamise põhjal ajakohastab komisjon vajaduse korral loetelu, et tagada tarbijate parem teavitamine ning võtta arvesse uusimaid teaduse edusamme ja tehnikaalaseid teadmisi. Selle sätte kohaselt on komisjon asjaomasel ajavahemikul jälginud tähelepanelikult olukorda seoses ainete või toodetega, mis võivad tekitada allergiat või talumatust, ega ole kogunud mingeid tõendeid, mis viitaksid sellele, et toidualase teabe määruse II lisa muutmiseks oleks vaja võtta täiendavaid meetmeid.

Nagu teatati komisjoni 11. märtsi 2016. aasta aruandes komisjonile delegeeritud volituste rakendamise kohta, tunnistati 1. jaanuaril 2018 toidualase teabe määruse artikli 18 lõige 5 kehtetuks.

4. Kokkuvõte

Alates 11. märtsist 2016 ei ole komisjon talle määrusega (EL) nr 1169/2011 delegeeritud volitusi kasutanud. Komisjon palub Euroopa Parlamendil ja nõukogul käesolev aruanne teadmiseks võtta.